

ПРОГРАМА
За изградба, реконструкција и одржување на локалната
водоводна и канализациона мрежа во Општината Крива Паланка за 2019
година

1. Локална водоводна мрежа

Општи напомени

Водата е природно богатство кое мора да се цени и чува, особено во услови кога светот се повеќе и повеќе се соочува со недостиг на здрава и квалитетна вода за пиење, а последиците од климатските промени во иднина ќе бидат се поизразени.

Поради специфичната конфигурација на земјиштето и теренот на кој се простира Крива Паланка, водоснабдувањето во градот и околните населби во изминатитот период се решавал парцијално. Главниот извор и доводни цевководи потекнуваат од м.в. Калин Камен од каде водата доаѓа до главниот резервоар, а потоа гравитационо се дистрибуира кон резервоарите во високите зони Лев и Десен брег на Крива Река. Мрежата во градското подрачје е постојано проширувана и доградувана, со што и водоснабдувањето значително е подобро. Треба да се има во предвид дека во тој период како материјал за изградба на цевководите воглавном биле користени азбестно-цементни цевки, поретко керамички или челични, кај кои имајќи го во предвид долгиот временски период на експлоатација и векот на траење, константно се јавуваат оштетувања во мрежата кои предизвикуваат се почести проблеми и дефекти во водоводната мрежа. Од тие причини, во изминатиов период дел од примарната водоводна мрежа во градот беше реконструирана и донекаде овој проблем беше ублажен, но сепак во останатиот дел од примарната и во најголем дел од секундарната мрежа соочени сме со појава на загуби во мрежата и проблеми со квалитетот и квантитетот на испорака на водата за пиење до домаќинствата во тие делови од градот.

За надминување на оваа состојба Општината Крива Паланка и јавното комунално претпријатие “Комуналец” во минатото преземале повеќе мерки за делумна реконструкција на цевководите, доградба на системот и изградба на нови објекти за водоснабдување (бунари).

Постоечката локална водоводна мрежа се градела преку повремено обезбедување на финансиски средства од разни меѓународни фондови и програми, државни институции, странски и домашни донации, средства на локалното население, како и крајни корисници, каде Општината учествувала со извесни средства и ја обезбедувала потребната техничка документација и добивање на неопходните одобренија и согласности;

Покрај дотогаш изградената мрежа за водоснабдување која беше во ф-ја, во изминатите неколку години се реализираа значајни проекти за долготрајно решавање на проблемот со водоснабдување.

-Беше ставен во ф-ја водоснабдителниот систем Станачка река, односно се реконструира зафатот на Станачка Река, доводот и се изврши доопремување и поврзување на Филтер станицата.

-Се направи издвојување на високата зона на десниот брег на Крива Река во посебна водоснабдителна зона со резервоар за обезбедување на доволни количини на вода и соодветен притисок за водоснабдување на истата.

-Се направи издвојување на високата зона на левиот брег на Крива Река во посебна водоснабдителна зона и резервоар за обезбедување на доволни количини на вода и соодветен притисок за водоснабдување на истата.

-Се изврши реконструкција на дел од мрежата во урбаното подрачје со замена на азбестно-цементните цевки со полиетиленски.

Посебен проблем представува водоснабдувањето на некои приградски населби и селата каде се изградени помали водоводи кои служат за водоснабдување на одредени маали, а кои се градени претежно од самите жители, без соодветна техничка документација, но кои се уште во функција и се единствен извор за водоснабдување на месното население.

Дел од ваквите водоводи не се целосно завршени, не е обезбедена контрола на потрошувачката и квалитетот на водата, не се поставени водомери, а особено не се ставени во

рамноправна положба сите корисници, бидејќи тие што се на пониски нивоа имаат премногу вода, а оние кои се на повисоки нивоа воопшто немаат вода. Дел од вака изградените водоводи, иако и Општината и ЈП „Комуналец“ имаат вложено значителни финансиски средства, се уште ги одржуваат месните заедници и локалното население, т.е. самите корисници.

Месните заедници не може да изнајдат средства за одржување на квалитетот на водата, како и за тековно одржување на водоводите, па истите иако се изградени во поново време се оставени на забот на времето, пропаѓаат многу бргу и под голем знак прашалник е и квалитетот на водата за пиење.

Според законската регулатива предвидена во Законот за снабдување со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води (Сл.весник 68/2004 и измените), како и Законот за водите (Сл. весник 87/2008 и измените), Одлуката за комунален ред (Сл.гласник бр. 8 од 28.06.2013 г.) предвидено е со водоснабдителните системи да управува и да ги одржува јавно претпријатие.

Јавното претпријатие е должно редовно да го контролира квалитетот на водата, да испорачува квалитетна вода и да ги одржува водоводните системи во исправна состојба.

Ваквите активности во врска со водоводните системи беа предвидени и во помал дел беа реализирани и со Програмите за поранешните години.

Преземањето на сите поголеми селски водоводни системи од страна на Општината и нивно преодтстапување на стопанисување и одржување на ЈП „Комуналец“ треба да биде приоритет и да се интензивира и усогласи со законот што во крајна линија е за доброто на самото месно население, т.е самите корисници. Само на таков начин водоводите можат да се спасат од нивно руинирање и пропаѓање, да се има контрола на потрошувачката на вода со што ќе се задоволат потребите на сите корисници и само на тој начин ќе имаме контролирана исправна и здрава вода за пиење.

1.1 Проекти за водоснабдување предвидени за реализација преку грант од Владата на РМ и ЕИБ

Преку реализацијата на проектот на Владата на РМ и ЕИБ „Водоснабдување и одведување на отпадни води“ кој е долгорочен и првобитно требаше да заврши во 2016 год. се очекува да бидат разрешени и надминати најголем дел од проблемите во водоснабдувањето во Општина Крива Паланка. Со Одлука на Владата на РМ крајниот рок за користење на средствата е продолжен до 31.12.2018 год. За Општина Крива Паланка според најновата Одлука вкупните предвидени средства се во износ од 1.238.971,00 евра (76.196.716.00 ден). Од тие средства преку досега реализираните 4 проекти искористени се околу 760.000,00 евра, а преостануваат уште околу 478.000,00 евра.

Досега се веќе целосно реализирани четири проекти за водоснабдување преку оваа програма за грант и тоа:

- 1.Дополнителни работи на зафат и довод на вода на водоснабдителен систем Станачка река и доопремување на филтер станица за вода за пиење со поврзување на постоечки водоводен систем
- 2.Водоснабдителен систем за висока зона на лев брег на Крива Река –основна и секундарна мрежа
- 3.Реконструкција на дел на водоводната мрежа во Крива Паланка со замена на азбестно цементни цевки.
- 4.Изградба на фекална канализација Бојанов Дол

Со преостанатите средства предвидено е во текот на наредната година да се реализира и следниот проект:

-Проект за замена и инсталација на мерни инструменти и нивна интеграција во мобилна мрежа за далечинско отчитување комплет со надоградба, инсталација и конфигурација на опрема за отчитување во општина Крива Паланка

Согласно со порано донесената Одлука за давање на приоритет за апликација на подпроект бр.09-1829/31 од 25.06.2018 год. донесена од Советот на општината поднесена е апликација со потребната документација и дадено е првично позитивно мислење од страна на консултантите при Министерството за транспорт и врски, со мали забелешки на проектната документација и доставеното фише (проектен прашалник). Се очекува до крајот на оваа година да биде распишана јавна набавка, а реализацијата на проектот да биде во текот на 2019 година.

Посебен проблем за ЈП Комуналец представува отежнатото отчитување на водомерите за регистрација на потрошената вода поради нивната дотраеност, делумна неисправност, како и недостапност. Поради ова се јавува дисконтинуитет на месечните отчитувања, неточна и неажурна евиденција. ЈП Комуналец кое стопанисува со мрежата има губиток на дел од приходите по основ на дистрибуирана вода до домаќинствата и правните лица, како и зголемени трошоци за одржување.

Со проектот се планира имплементација на современа мерна техника, односно исфрлање од употреба на старите водомери и нивна замена со нови со можност за интегрирање во систем за далечинско отчитување. Со примена на водомери со далечинско отчитување ќе се овозможи ажурно и прецизно мерење на испорачаната вода до крајните корисници прибирање и обработка на податоците во софтверза отчитување, мониторинги визуелизација. Системот за далечинско отчитување на водомери функционира врз база на примање на сигнали од радио модули со радио врска кои се вградуваат на водомерите и се со батериско напојување со времетраење на батеријата од 10-15 години. Со поставување на ултразвучни водомери на повеќе локации на градската мрежа ќе може да се мери протокот на вода, со што ќе се овозможи откривање на дефекти во мрежата, губитоци и нелегални приклучоци.

Напомена: Првично беше планирано дел од средствата од овој грант да бидат искористени за проектот Поврзување на високата зона од нас. Домачки Дол со резервоар и мрежа во населба Баглак 3., но поради неможноста за кратко време да се обезбеди одобрение за градење од објективни причини, овој проект ќе биде ставен во приоритетите за аплицирање за нареднава година.

1.2 Проекти за водоснабдување кои се во тек

Во тек е изградбата на водовод за снабдување на маалите Просарци, Камењарци и Мачорци во с. Луке-примарна мрежа и се очекува работите да завршат до крајот на годината или во почетокот на наредната година. Проектот е финансиран со средства од Министерството за животна средина и просторно планирање и буџетот на општината.

1.3 Проекти за водоснабдување предвидени за реализација преку средства од Буџетот на општината и ЈП Комуналец

-Доизградба и санација на веќе изградените водоводи во с. Конопница од захватите на Селска река

-Поврзување на главна водоводна мрежа со постоечки селски водоводи во с. Конопница

-Евидентирање и на други порано изградени локални водоводни системи во Општина Крива Паланка преку кои се снабдуваат со вода за пиење делови од населените места и нивно преземање и предавање на ЈП „Комуналец“ – Крива Паланка на понатамошно стопанисување и одржување.

1.4 Техничка документација за водоснабдување

-Докомплетирање на техничка документација за порано изготвени проекти за изградба и реконструкција на водоснабдителни системи.

-Изработка на нова техничка документација според барања и потреби на месни заедници, проценка на стручните служби од општината и ЈП Комуналец.

П Р И Х О Д И:

1.Влада на РМ -Проект „Водоснабдување и одведување на отпадни води” *напомена: овие средства се грант и не одат преку буџетот на општината	29.400.000 ден.
2.Други извори на средства од државни институции	8.000.000 ден.
3. Буџет на Општината	3.300.000 ден.
4. Учество на ЈП „Комуналец”	2.000.000 ден.

ВКУПНО. 42.700.000 ден.

Р А С Х О Д И:

1.Инсталација на нови водомери *напомена: овие средства се грант и не одат преку буџетот на општината	29.400.000 ден.
2.Поврзување на високата зона од нас. Домачки Дол со резервоар и мрежа во населба Баглак 3.	6.000.000 ден.
3.Изградба на секундарна мрежа во с. Луке	4.000.000 ден.
4. Доизградба и санација на постојни водоводи кои ќе бидат превземени од Општината, односно ЈП Комуналец	2.000.000 ден.
5. Изработка и доработка на техничка документација за водоводи	1.000.000 ден.
6. Експропријација	300.000 ден.

ВКУПНО 42.700.000,00

2. Локална канализациона мрежа

Во минатото канализациона мрежа е градена главно во урбаниот дел од градот, па поради тоа не се изготвуваше посебна Програма за канализациони системи, туку тоа беше третирано во склоп на Програмата за уредување на градежно земјиште. Бидејќи во поново време се започна со изградба на канализации и во дел од селските средини, се наложи потреба за изготвување на посебна Програма во рамките на која ќе бидат предвидени мерките и активностите поврзани со оваа област.

Урбаниот дел генерално е покриен со канализациона мрежа со приклучок на главните колектори или испуст директно во речните токови. Најголем проблем е што поради недостаток на финансиски средства во минатото не се довршени левиот и десниот колектор по течението на Крива Река и не е изградена предвидената пречистителна станица. Општината од неодамна има изработено Основен проект за продолжување на лев колектор и спојување на лев со десен колектор до Пречистителна станица. Во натамошниот период треба да се спроведе експропријација и да се направи проект за соодветна пречистителна станица, како и да се обезбеди другата потребна документација во смисла на дозволи, одобренија и сл.

Во минатото, како и кај водоснабдителните системи треба да се напомене дека надвор од градското подрачје се изградени само неколку парцијални канализациони водови во некои приградски населби и села со помало или поголемо учество на месното население за ограничен дел од население. Дел од нив се преземени и со нив стопанисува и ги одржува ЈП Комуналец, но поголем дел се уште се непредадени и има проблеми при нивното функционирање.

Изминативе неколку години поголеми канализациони мрежи се изградени во с. Мождивњак (околу 11 км.) и с. Длабочица (околу 800 м.) Дурачка Река (1,4 км)

Доколку има нови повици во наредната година од страна на министерствата или други институции соодветно ќе биде аплицирано.

2.1 Изградба на канализациона мрежа

1. Доизградба на главен колектор и спојување на десен со лев колектор до локалитет на пречистителна станица за фекални води (фазно)
2. Изградба на канализација -дел од Мезовски ливади и Крстата падина
3. Изградба на канализација во делови од село Конопница
4. Изградба и доизградба на други помали делови од канализациони мрежи

Во меѓувреме ќе се работи на докомплетирање на техничката документација и обезбедување на одобренија за градба.

2.2 Изработка на техничка документација

1. Докомплетирање на техничка документација за Доизградба на главен колектор и спојување на десен со лев колектор до локалитет на пречистителна станица за фекални води
2. Подготвителни активности за изработка на техничка документација за главна пречистителна станица за град Крива Паланка
3. Докомплетирање на документација за Изградба на канализација -дел од Мезовски ливади и Крстата падина
4. Проект за канализација населба "Грамаѓе";
5. Проект за канализација за делови од село Конопница
6. Изработка на други основни проекти и докомплетирање на техничка документација за изградба или реконструкција на канализации.

П Р И Х О Д И:

1. Средства од министерства, агенции и др. институции	6.000.000 ден.
3. Буџет на Општината	4.000.000 ден.
4. Учество на ЈП „Комуналец“	2.000.000 ден.

ВКУПНО. 12.000.000 ден.

Р А С Х О Д И:

1. Изградба на канализациони системи	7.700.000,00
2. Доизградба и санација на постојни канализации кои ќе бидат превземени од Општината, односно ЈП Комуналец	3.000.000,00
3. Експропријација	300.000,00
4. Изработка на техничка документација	1.000.000,00

Вкупно : 12.000.000 ден.

Бр. 09 -3762/21
06.12.2018 год.
Крива Паланка

СОВЕТ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА
Претседател,
Изабела Павловска